

Vrzo osnovana na član 39 stav 3 od Zakona za zaštitu na potrošačima ("Služben vesnik na Republika Makedonija" br.38/2004), ministarstvo za ekonomija vo soglasnost so ministarstvo za zdravstvo, donese

P R A V I L N I K

za svojstvata na detskite igračke {to se puštata vo promet

Član 1

So ovoj pravilnik se propisuvaat mehaničkete, fizičkete, hemičkete, električne i higijenski svojstva na detskite igračke pri puštaweto vo promet (vo nastavot na tekst: igračke).

Član 2

Proizvodi koji ne se smetate kako igračke se :

1. Novogodišni i božićni dekoracii;
2. Detalni proporcionalni (srazmerni) modeli za vrasni sobara;
3. Oprema nameneta za kolektivno koriste na igrališta;
4. Sportska oprema;
5. Oprema nameneta za koriste vo dlaboka voda;
6. Narodni kukli, dekorativni kukli i drugi slični proizvodi za vrasni sobara;
7. "Profesionalni igračke" postaveni na javni mesta (šoping centri, stanici i drugi);
8. Slovački so poveće od 500 delova ili bez slika, nameneti za specijalisti;
9. Vozdušni puške i vozdušni pištolii;
10. Ognometi, vlačiva i udarni kapisli so isključok na udarnite kapisli posebno dizajnirani za upotreba vo igračke;
11. Praške i katapultii;
12. Setovi na strelci so metalni vrvovi;
13. Električni furni, pegli ili drugi funkcionalni proizvodi koji rabotat pri nominalen napon koji nadminuva 24 volti;

14. Proizvodi koi sodr`at grejni elementi nameneti za upotreba pod nadzor na vozrasen vo nastavni celi;
15. Vozila so motori na sogoruvawe;
16. Igra~ki - parni ma{ini ;
17. Velosipedi dizajnirani za sport ili za patuvawe na javen avtopat ;
18. Video igra~ki koi mo`e da se povrzat na video ekran, koi rabotat pri nominalen napon koj nadminuva 24 volti;
19. Model na bebe -maneken ;
20. Verni reprodukcii na vistinski ogneni oru`ja; i
21. Moden nakit za deca.

^len 3

Igra~kite, nivnite sostavni delovi i bilo koi oddvoeni delovi na igra~kite koi se nameneti za koristewe na deca pomali od 36 meseci treba da gi ispolnuvaat slednite svojstva:

- da bidat dizajnirani i izvedeni na na~in taka {to da bide minimiziran rizikot od fizi~ka povreda koj bi mo`el da bide predizvikan so dvi`ewe na nivnite delovi;
- da ne bidat {ilesti nitu da imaat ostri ili nazabeni rabovi so koi mo`at da se povredat decata;
- da bidat dobro izmazneti ili prevle~eni so lak, odnosno so lak- boi; i
- da bidat so dimenzii koi }e go spre~at nivnoto goltawe i/ili vdi{uvawe, odnosno ne treba da bidat pokratki od sedum santimetri.

^len 4

Pokraj svojstvata od ~len 3 na ovoj pravilnik, igra~kite treba da gi imaat i slednite fizi~ki i mehani~ki svojstva:

- igra~kite i nivnite delovi ako se fiksni nivnite kotvi{ta treba da imaat potrebna mehani~ka sila, kade {to e toa potrebno, kako i stabilnost za da gi izdr`at stresovite na koi {to se izlo`eni za vreme na koristeweto bez da se skr{at ili da stanat podlo`ni na iskrivuvawe;
- igra~kite, nivnite delovi i ambala`ata vo koja se spakuvani ne treba da pretstavuvaat rizik za zagu{uvawe ili zadu{uvawe ;
- igra~kite nameneti za koristewe vo plitka voda koi imaat sposobnost za nosewe ili poddr`uvawe na decata vo vodata treba da se dizajnirani i izvedeni za da go namalat kolku {to e mo`no pove}e rizikot od zaguba na plovnosta na igra~kata i zaguba na potporata koja mu se pru`a na deteto;
- igra~kite vo koi e vozmo`no da se vleze vnatre i koi so toa pretstavuvaat ograden prostor treba da imaat

- sredstva za izlez koi korisnicite na igra~kata mo`at lesno da gi otvorat od vnatre{nata strana;
- igra~kite koi pri koristeweto barat od korisnicite mobilnost treba da imaat sistem za ko~ewe koj odgovara na tipot na igra~kata i e proporcionalen na kineti~kata energija koja se razviva od nea. Takviot sistem treba na korisnikot da mu bide lesen za upravuvawe bez rizik od isfrlawe ili fizi~ka povreda na korisnikot ili na tretii lica;
  - formata i sostavot na proektilite i kineti~kata energija {to tie mo`at da ja razvijat koga se ispaleni od igra~ka dizajnirana za taa namena, treba da bidat takvi {to nema da postoi rizik od fizi~ka povreda na korisnikot ili na tretii lica;
  - igra~kite koi sodr`at grejni elementi treba da bidat taka izraboteni za da se osigura deka maksimalnata temperatura na bilo koja dostapna povr{ina pri dopir ne predizvikuva izgorenici i deka te~nostite i gasovite koi se sodr`at vo igra~kata ne dostignuvaat temperaturi ili pritisoci koi se takvi {to pri nivno istekuvawe od igra~kata, mo`e da predizvikaat izgorenici, opekotini ili drugi fizi~ki povredi.

^len 5

Igra~kite ne treba da imaat svojstvo na zapalivost i treba da bidat sostaveni od materijali koi :

- ne gorat ako se direktno izlo`eni na plamen ili iskra ili drug potencijalen izvor na ogan; ili
- ne se lesno zapalivi (plamenot izgasnuva so is~eznuvawe na pri~initelot na ogan); ili
- i da se zapalat, gorat popoleka i se so niska stapka na {irewe na plamenot; ili
- bez ogled na hemiskiot sostav na igra~kata, imaat svojstvo da go zabavat procesot na gorewe i ne smeat da predizvikaat rizik od palewe na drugi materijali koristeneni vo igra~kata.

^len 6

Igra~kite koi od pri~ini su{tinski za nivno funkcionirawe sodr`at opasni supstancii, osobeno materijali i oprema za hemiski eksperimenti, sklopuvawe na modeli, plasti~ni ili kerami~ki letvi, emajlira~ki, fotografski ili sli~ni aktivnosti, ne treba da sodr`at supstancii ili preparati koi mo`e da se zapalat pri zaguba na nezapalivi isparlivi komponenti.

^len 7

Igra~kite ne smeata da bidata eksplozivni ili da sodr`at elementi ili supstancii koi mo`ata da eksplodiraat koga se koristaat kako {to e predvideno vo ~len 5 od ovoj pravilnik.

^len 8

Igra~kite, ne treba da imaata svojstvo i da sodr`at takvi supstancii ili preparati koi, koga se me{aat, mo`e da eksplodiraat pri hemiska reakcija, pri zagrevawe, koga se me{aat so oksidira~ki supstancii i koi sodr`at isparlivi komponenti koi se zapalivi vo vozduh i se podlo`ni da formiraat zapaliva ili eksplozivna me{avina od para - vozduh.

^len 9

Boite {to se upotrebuvaat za bojosuvawe na igra~kite ne treba da preminuvaat od igra~kite vo 3%- ten rastvor na očetna kiselina za vreme od 24 ~asa na temperatura od $20 \pm 2^{\circ}\text{S}$ ili vo simuliranite rastvori za plunka i pot t.e ne treba da ispu{taat koncentracija na te{ki metali vo 1 litar rastvor pogolema od: 0,2 mg za antimon, 0,1 mg za arsen, 25,0 mg za barium, 0,6 mg kadmium, 0,3 mg hrom, 0,7 mg olovo, 0,5 mg `iva, 5, 0 mg selen. (model na rastvor od plunka se pravi so rastvarawe na 4,2g Na HCO₃, 0,5g NaCl, 0,2g K₂CO₃ i 30,0 mg NaNO₂ vo 1 litar destilirana voda. pH vrednosta na rastvorot treba da bide 9,0);(model na rastvor od pot se pravi so rastvarawe na 4,5g NaCl, 0,3g Na₂SO₄, 0,3 g KCl, 0,4 g NH₄Cl, 3,0 g mle~na kiselina i 0,2 g urea vo 1 litar destilirana voda, pH vrednosta na rastvorot mora da bide 5,0).

^len 10

Boite {to se upotrebuvaat za bojosuvawe na detski igra~ki treba cvrsto

da se zalepeni za podlogata na igra~kata, treba da bidata bez mirizba i ne treba da se simnuvaat pod dejstvo na pot i plunka, pri triewe so suv pamuk i so pamuk navla`en so rastvor na sapun, potoa vo tekot na igrata, pri miewe so rastvori na sapun vo topla voda ili pri dezinficirawe.

^len 11

Elektri~nite igra~ki ne treba da se napojuvaat so elektricitet so nominalen napon koj nadminuva 24 volti i nitu eden del na igra~kata mo`e da nadmine 24 volti.

Delovi na igra~kite koi se povrzani na, ili mo`e da dojdut vo kontakt so izvor na elektricitet koj mo`e da predizvika elektri~en {ok, zaedno so kablite ili drugi provodnici niz koi elektricitetot se sproveduva do takvite delovi, treba da bidat propisno izolirani i mehani~ki za{titeni za da se spre~i rizik od takov {ok.

Elektri~nite igra~ki treba da bidat taka dizajnirani i izvedeni za da se osigura deka maksimalnite temperaturi koi gi postignuvaat site direktno dostapni povr{ini ne se takvi za da predizvikaat izgorenici pri dopir.

^len 12

Igra~kite treba da bidat dizajnirani i proizvedeni vo pogled na ispolnuvawe na barawata za higiena i ~istota za da se izbegne bilo kakov rizik od infekcija, bolest i kontaminacija .

Igra~kite za deca na vozrast do 1 godina treba da bidat izraboteni od materijal {to mo`e da se dezinficira, odnosno izvrie, so toa {to igra~kata pri toa da ne go menuva kvalitetot. Tie igra~ki treba da bidat izraboteni taka {to decata da ne mo`at da gi goltnat i da gi stavat vo nos ili vo uvo.

Vlaknencata od igra~kite i kosata na kuklite ne smeet da otpa|aat pri zatresuvawe, ~e{lawe, izvlekuvawe ili pri nekoja druga postapka.

^len 13

Metalnite igra~ki ne treba da sodr`at olovo i cink nitu legura {to sodr`i pove}e od 1% olovo.

Odredbata od stav 1 na ovoj ~len vo pogled na cinkot ne se odnesuva na modelite na avtomobili- igra~ki.

Za lemewe na metalni igra~ki ne treba da se upotrebuva legura na kalaj koja sodr`i pove}e od 10% olovo.

^len 14

Igra~kite izraboteni od tekstil ne treba da sodr`at:

- tekstil {to sodr`i pove}e od 0,01 g antimon, smetaj}i na povr{ina od 100 sm²;
- tkaenini, konec i pletivo {to se obraboteni so olovni ili `ivini soli; i
- tkaenini polneti so struganica ili volna.

Odredbata od stav 1 na ovoj ~len se odnesuva i za igra~kite izraboteni od hartija, perje ili sli~en materijal.

^len 15

Igra~kite izraboteni od ko`a ili krzno treba da se od ko`a ili krzno {to prethodno bilo podlo`eno na suva sterilizacija na temperatura od 140°S za vreme od tri ~asa, odnosno na temperatura od 180°S za vreme od eden ~as .

^len 16

Igra~kite izraboteni od staklo, porcelan, keramika ili glina ne treba da se pu{taat vo promet.

Po iskluk od stav 1 od ovoj ~len skokal~iwa i ukrasni predmeti (ukrasi za elki, razni figuri i sl.) mo`at da se izrabotuvaat od polno staklo koe pri igra te{ko se kr{i.

^len 17

Igra~kite izraboteni so upotreba na pirotehni~ki materijali od koi decata mo`at vo igra da se povredat, kako i igra~kite izraboteni od `ivin rodanid, ne treba da se pu{taat vo promet.

^len 18

Igra~kite izraboteni od vosok ili sli~en materijal {to slu`i za modelirawe ne treba da so dr`at rastvoruva~i nitu smeknuva~i {tetni za zdravjeto, kako ni sastojki {to otpu{aat boi, odnosno materii navedeni vo ~len 9 na ovoj pravilnik.

^len 19

Igra~kite {to pri igrata se stavaat vo usta i igra~kite za deca na vozrast do 1 godina treba da bidat pakuvani vo posebna, zatvorena ambala`a.

^len 20

Igra~kite i nivnite pakuvawa treba da bidat ozna~eni na na~in koj }e go privle~e potpolno i efektivno vmanieto na decata ili na vozrasnite lica pod ~ij nadzor se decata i da

sodr`at jasno ~itlivi predupreduvawa za rizicite prisutni pri nivnoto koristewe, kako i za na~in na izbegnuvawe na takvite rizici.

^len 21

Igra~kite {to ne se nameneti za deca pomali od 36 meseci, a mo`at da bidat opasni, treba da imaat predupreduvawe: "Nesoodvetni za deca pomali od 36 meseci" ili "Nesoodvetni za deca pod 3 godini".

Igra~kite od stav 1 na ovoj ~len treba da imaat upatstvo za upotreba koe }e sodr`i i predupreduvawe za mo`nite rizici pri upotrebata na igra~kite.

^len 22

Igra~kite lizgalki, obeseni lula{ki i kariki, trapezi, ja`iwa i sli~ni igra~ki pricvrsteni na popre~na greda treba da bidat propratani so upatstvo za periodi~no proveruvawe i odr`uvawe na glavnite delovi (vise~ki delovi, delovi za pricvrstuvawe, kotvi{ta, i dr.) za da se spre~i pad ili prevrtuvawe. Upatstvoto treba da sodr`i i instrukcija za sklopuvawe na igra~kata, pri {to osobeno da se uka`e na onie delovi koi mo`e da pretstavuvaat opasnost dokolku taa ne e sklopena pravilno.

^len 23

Funkcionalnite igra~ki koi se koristat na ist na~in kako i soodvetnite modeli na uredi ili instalacii nameneti za vozrasni, na nivnite ambala`i treba da sodr`at predupreduvawe, na primer: "Da se koristi pod direkten nadzor na vozrasten".

Igra~kite od stav 1 na ovoj ~len treba da bidat propratani so upatstva za upotreba, kako i so merkite na pretpazlivost koi treba da gi prevzeme korisnikot, kako i predupreduvawe deka so neprevzemaweto na tie merki na pretpazlivost bi se izlo`il korisnikot na opasnosti povrzani so primenata na proizvodot na kogo igra~kata mu e soodveten model ili imitacija.

^len 24

Hemiskite igra~ki koi sodr`at opasni supstancii ili preparati treba da imaat predupreduvawe za opasnata priroda na ovie supstancii i preparati i indikacija za merkite na pretpazlivost {to treba da gi prevzeme korisnikot za da gi izbegne opasnostite povrzani so niv, specificirani spored

tipot na igra~kata i treba da so dr`at upastvo za pru`awe prva pomo{ vo slu~aj na seriozni nesre}i koi se rezultat na koristeweto na ovoj tip na igra~ki, kako i napomena deka mora da se ~uvaat von dofat na mnogu mali deca.

Na pakuvaweto na igra~kite od stav 1 na ovoj ~len treba da stoi oznaka: "Predupreduvawe: Samo za deca na vozrast {to ke ja opredeli proizvodelot. Da se koristi pod nadzor na vozrasen".

Osobeno slednite igra~ki se smetaat kako hemiski: setovi za hemija, plasti~ni setovi za vgraduvawe, minijaturni rabotilnici za keramika, emajlirawe ili fotografija i sli~ni igra~ki.

^len 25

Igra~kite- lizgalki i skejtbordi za deca na ambala`ata treba da imaat oznaka: "Predupreduvawe: Treba da se nosi za{titna oprema."

Igra~kite od stav 1 na ovoj ~len treba da bidat proprateni so upatstva - instrukcii za upotreba koi treba da so dr`at napomena deka igra~kata treba da se koristi pretpazljivo i e potrebna golema ve{tina, so {to }e se izbegnat padovi ili sudiri koi bi predizvikale povreda na korisnikot ili treti lica, kako i da se navede prepora~anata za{titna oprema ({lemovi, rakavici, {titnici za kolena, {titnici za laktovi, i drugo).

^len 26

Igra~kite od ~len 4 stav 1 alineja 3 od ovoj pravilnik nameneti za koristewe vo voda treba da imaat predupreduvawe: "Da se koristat samo vo voda vo koja deteto e vo dlabo~ina soodvetno na negovata visina i pod nadzor" i upatstvo za upotreba dadeno na pakuvaweto.

^len 27

So vleguvaweto vo sila na ovoj pravilnik prestanuvaat da va`at i odredbite za detskite igra~ki od ~lenovite 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 i 100 od Pravilnikot za uslovite vo pogled na zdravstvenata ispravnost na predmetite za op{ta upotreba {to mo`at da se pu{taat vo promet (Slu`ben list na SFRJ br. 26/83).

^len 28

Ovoj pravilnik vleguva vo sila osmiot den od denot na objavuvaweto vo "Slu`ben vesnik na Republika Makedonija" .

MINISTER,
Stev~o Jakimovski

MINISTER ,
Rexep Selmani

Br. 10 - 4615/8
12 noemvri 2004 god.
s k o p j e

Br. 10 - 9186/ 1
18 noemvri 2004 god.
s k o p j e